

На естонској бази Амари тренутно је смена. Шпанци одлазе, Британци долазе. Од кризе у Украјини, НАТО надгледа ваздушни простор изнад држава Балтика, у који стално улазе руски авиони...

„Да, зима у Естонији је за мене, Шпанца, била веома хладна“, каже официр ваздушних снага Франциско Елијас Ентријалго. У његовој отаџбини сада је 25 степени и сија сунце. У естонској бази Амари је осам степени и пупољци још нису процветали.

Естонски и шпански војници слажу последње сандуке за транспорт. „Мисија је окончана“, задовољно и са осмехом на лицу каже официр Ентријалго, задужен за контакте са јавношћу. Он, његових 120 другова и четири борбена авиона шпанске авијације типа *Јурофајтер* враћају се кући и уступају своје место британским војницима, који преузимају надгледање ваздушног простора над Балтичким морем. Британска предводница управо распакује војни материјал. Четири британска *Јурофајтера* требало би да стигну током ове недеље. Пре Шпанаца, за ваздушну мисију НАТО изнад Балтика била је задужена Немачка.

Провокације

„Наш задатак је да осматрамо руске авионе, оне који се не идентификују по прописима“, каже заменик команданта базе, естонски потпуковник Улар Лохмус. „Руски авиони често

искључују транспондере да се не би знало на којим су координатама у ваздуху. А неки авиони уопште и немају транспондере. Зато се наши НАТО-авиони приближавају руским авионима, фотографишу их или их упозоравају ако установе да су повредили ваздушни простор изнад Финског залива.

У последње време то се не догађало толико често као на почетку мисије пре годину дана. Појачана контрола очигледно показује резултате. Ипак, и даље се дешава да руска авијација намерно и свесно провоцира покушавајући да провери борбену готовост НАТО и његову противавионску одбрану.

„Наши пилоти могу чак и да махну руским пилотима“, прича официр Ентријалго. За четири месеца током којих су Шпанци надгледали ваздушни простор, то се догодило десет пута. Авиони су једни од других удаљени само пар стотина метара. То је прилично опасна ситуација, ако се узме у обзир да су и НАТО, али и руски војни авиони, наоружани.

Млади естонски премијер Тави Роивас понашање руских комшија од почетка украјинске кризе описује овако: „Они су једноставно веома агресивни и неурачунљиви“, рекао је Роивас током једног разговора са новинарима. Али НАТО Естонији пружа сигурност и зато је заједничка војна мисија веома важна. Естонија нема сопствене борбене авионе, та земља може само да уступи базу са најмодернијом опремом и инфраструктуром.

НАТО - за безбедност

Захвални смо и поносни што нас, као малог партнера, у НАТО узимају озбиљно. Мисија *НАТО-Аир-Полицинг*

у Естонији представља снажан сигнал да Алијанса није заборавила крајњи исток Европе“, каже естонски премијер и додаје: „Добар је осећај бити у овим кризним временима под заштитом НАТО“.

Формирање авијације Естоније на самом је почетку. Та земља издваја два одсто од бруто друштвеног производа за одбрану, највише од свих балтичких држава. Али тај новац није довољан за борбене авионе и функционалну авијацију. У хангарима ваздушне базе налази се неколико авиона за тренинг, хеликоптера, два Антонова и један

прастари авион. „Од НАТО-војника коју су били овдје, научили смо много тога“, каже потпуковник Улар Лохмус. Од 2014. су у бази најприје били дански војници, потом немачки, након тога шпански и сада британски.

Још од 2004. се из Литваније стално контролише небо изнад Балтичког мора. Управо је слетео шпански борбени авион. За тим Франциска Елијаса Ентријалгоа и његове шпанске колеге био је то један од последњих летова из базе Амари. Данас, 5. маја 2015, тај посао преузимају Британци, а након њих поново долазе Немци. Брадати Шпанац са осмехом каже: „Најтеже нам је пало што је време тако лоше. Али Естонци су нам пружали велику подршку.“ Ако мисија на крајњем истоку Европе потраје, Ентријалого и његова јединица поново ће се вратити. Можда тада буде лето.

(Дојче веле)